

**Критерії формувального оцінювання навчальних досягнень вихованців за
визначеними рівнями навчальної програми
«Образотворче мистецтво» (Вержбицька І. В.)**

При визначенні рівня сформованості за даними критеріями та показниками враховуються програмові вимоги на кожен рівень та рік навчання.

Критерії для оцінювання навчальних досягнень вихованців носять комплексний характер. До них належать:

- сформованість культури людських почуттів через сприймання творів мистецтва та безпосередньо у мистецькій діяльності;
- розвиток асоціативно-образного та просторового мислення, уяви, фантазії, пам'яті, художнього смаку і творчих здібностей;
- досконалість вмінь та навичок з образотворчої діяльності; готовність використовувати отриманий досвід у самостійній творчій роботі;
- здатність сприймати, інтерпретувати та характеризувати твори образотворчого мистецтва, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи власні думки, судження, оцінки;
- рівень сформованості уявлення про сутність, види та жанри образотворчого мистецтва, особливості художньо-образної мови, засвоєння основних художніх прийомів і закономірностей та відповідної термінології;
- рівень сформованості потреби у творчій самореалізації та духовно-естетичному самовдосконаленні, професійному самовизначенні;

Початковий рівень

№ п/п	Рівень навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вихованців
1	Початковий	<p>Вихованець (вихованка) розуміє незначну частину тематичного матеріалу; обмежено користується термінологією; при аналізі творів образотворчого мистецтва користується загальними фразами; після кількарядового пояснення керівника відтворює незначні фрагменти тематичного матеріалу під час практичної художньої діяльності; виявляє елементарний розвиток художньо-образного мислення.</p> <p>Вихованець (вихованка) розуміє незначну частину тематичного матеріалу; користується обмеженим понятійно-термінологічним запасом у процесі обговорення творів образотворчого мистецтва; частково відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності після детального пояснення керівника; художньо-образне мислення</p>

		<p>розвинуто на елементарному рівні (домінують розрізнені судження, не встановлює відповідність між поняттям та визначенням).</p> <p>Вихованець (вихованка) розуміє частину тематичного матеріалу; користується обмеженою термінологією; намагається аналізувати твори образотворчого мистецтва за допомогою навідних запитань керівника; частково відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності з опорою на пояснення та зразок керівника; художньо-образне мислення розвинуто на елементарному рівні.</p>
2	Середній	<p>Вихованець (вихованка) розуміє та усвідомлює значну частину тематичного матеріалу; демонструє небагатий термінологічний запас у процесі обговорення творів мистецтва; відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності, але потребує значної допомоги керівника; художньо-образне мислення розвинуто слабо (на рівні сукупності окремих суджень)</p> <p>Вихованець (вихованка) розуміє та усвідомлює більшу частину тематичного матеріалу; демонструє небагатий словниково-термінологічний запас у процесі аналізу творів мистецтва; відтворює під керівництвом педагога тематичний матеріал у практичній діяльності, але без переносу у зміненій ситуації; художньо-образне мислення розвинуто слабо (на рівні сукупності суджень з використанням окремих пояснень).</p> <p>Вихованець (вихованка) розуміє та усвідомлює переважну більшість тематичного матеріалу; демонструє небагатий словниково-термінологічний запас у процесі інтерпретації творів мистецтва; відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності, інколи потребуючи педагогічної допомоги; художньо-образне мислення розвинуто слабо (судження аргументуються переважно з опорою на висловлювання керівника)</p>
3	Достатній	<p>Вихованець (вихованка) повністю розуміє та усвідомлює тематичний матеріал, здатний узагальнювати його за допомогою керівника; демонструє достатній термінологічний запас; застосовує за допомогою керівника опанований матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення достатньо розвинуто (судження аргументуються, з'являються окремі аналогії, асоціації).</p> <p>Вихованець (вихованка) повністю розуміє та усвідомлює тематичний матеріал, здатний узагальнювати та систематизувати його за допомогою керівника; демонструє достатній понятійно-термінологічний запас, свідомо</p>

		<p>користується ключовими поняттями і термінами; застосовує засвоєний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення достатньо розвинуто (у поясненнях застосовуються аналогії, асоціації).</p> <p>Вихованець (вихованка) повністю розуміє та усвідомлює тематичний матеріал, здатний узагальнювати та систематизувати його, наводити деякі приклади на підтвердження своїх думок; демонструє достатній понятійно-термінологічний запас, який майже завжди адекватно використовує; застосовує матеріал у практичній художній діяльності без допомоги керівника; художньо-образне мислення достатньо розвинуто (сформулюються окремі висновки, узагальнення).</p>
4	Високий	<p>Вихованець (вихованка) глибоко розуміє та усвідомлює тематичний матеріал у межах програми; під час інтерпретації художніх творів робить висновки, висловлює власне естетичне ставлення, вільно користується термінологією; самостійно використовує тематичний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення достатньо високо розвинуто, що дозволяє вихованцю (вихованки) застосовувати асоціативні зв'язки, образні аналогії та порівняння щодо різних видів мистецтв.</p> <p>Вихованець (вихованка) глибоко розуміє та усвідомлює тематичний матеріал у межах програми, намагається самостійно збагачувати набуті знання; під час аналізу художніх творів аргументує висновки, власні оцінки й твердження, ілюструє прикладами; широко користується спеціальною термінологією відповідно до програмових вимог; самостійно використовує тематичний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення високо розвинуто, характеризується використанням нестандартних асоціативних зв'язків.</p> <p>Вихованець (вихованка) глибоко розуміє та усвідомлює тематичний матеріал у межах програми, під час інтерпретації художніх творів робить самостійні висновки, аргументує власні оцінки, наводить приклади на їх підтвердження; вільно користується спеціальною термінологією відповідно до програмових вимог; самостійно застосовує тематичний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення високо розвинуто, характеризується оригінальністю, що дає змогу вихованцю (вихованки) широко використовувати асоціативні зв'язки.</p>

Основний рівень

№ п/п	Рівень навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вихованців
1	Початковий	<p>Вихованець (вихованка) сприймає та відтворює художні образи на частковому рівні, однозначно їх характеризує, демонструє слабо сформоване художньо-естетичне мислення, відтворює елементарні навички та уміння у творчій художній діяльності. Потребує постійної теоретичної та практичної допомоги керівника.</p> <p>Вихованець (вихованка) володіє незначною частиною тематичного матеріалу, має слабо сформований рівень сприйняття художніх образів, виявляє певні творчі вміння та навички у практичній діяльності, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму; словниковий запас в основному дозволяє викласти думку. Потребує постійної теоретичної та практичної допомоги керівника.</p> <p>Вихованець (вихованка) здатний сприймати та відтворювати окремі фрагменти художніх образів з конкретним образно-художнім змістом, знає незначну частину тематичного матеріалу, користується обмеженим термінологічним та словниковим запасом. Потребує практичної допомоги керівника</p>
2	Середній	<p>Вихованець (вихованка) може відтворювати художні образи на репродуктивному рівні, в основному розуміє образну сферу художнього твору; застосування знань та художньої термінології на практиці задовільне. Здійснює художню діяльність під керівництвом керівника.</p> <p>Вихованець (вихованка) володіє навичками й уміннями, які дають змогу проаналізувати чи відтворити окремі художні образи, але не завжди вміє сприймати і відтворювати художні образи, які вимагають абстрактного художнього мислення; виявляє задовільне знання спеціальної художньої термінології; словниковий запас небагатий. Здійснює художню діяльність під керівництвом педагога.</p> <p>Вихованець (вихованка) не завжди вміє сприймати та репродукувати візуальні образи, має достатньо сформоване художнє мислення, але не завжди послідовно та логічно характеризує окремі художні явища, розповідь потребує уточнень і додаткових запитань; виявляє знання і розуміння основних тематичних понять, але не завжди вміє самостійно зробити аналіз художнього твору, порівняння, висновки щодо сприймання творів образотворчого мистецтва. Здійснює художню діяльність самостійно.</p>
3	Достатній	<p>Вихованець (вихованка) може відтворити різні візуальні образи, проте робить непереконливі висновки, не завжди послідовно викладає свої думки, допускає термінологічні помилки; знає найважливіший тематичний художній матеріал, але знання не достатньо стійкі; спостерігаються помітні позитивні зміни у творчій художній діяльності</p>

		<p>вихованця (вихованки). Частково застосовує в художній діяльності набуті знання та вміння.</p> <p>Вихованець (вихованка) вміє сприймати і репродукувати візуальні образи певного рівня, досить повно аналізує художньо-образний зміст твору, але має стандартне мислення, бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень; на достатньому рівні володіє спеціальною художньою термінологією при аналізуванні художніх творів у процесі їх сприймання та обговоренні. Застосовує в художній діяльності власний досвід, набуті знання та вміння, але потребує консультації у керівника.</p> <p>Вихованець (вихованка) виявляє достатнє засвоєння тематичного художнього матеріалу, але допускає неточності у використанні спеціальної художньої термінології, які потребують допомоги керівника, трапляються поодинокі недоліки у відтворенні художнього образу і художньо-образному оформленні своїх роздумів щодо оцінки творів образотворчого мистецтва; не завжди самостійно систематизує та узагальнює художній матеріал. Застосовує в художній діяльності власний досвід, набуті знання та вміння.</p>
4	Високий	<p>Вихованець (вихованка) має міцні знання програмового матеріалу, але, аналізуючи художні твори, допускає несуттєві неточності у формулюваннях та використанні спеціальної художньої термінології, не завжди обґрунтовано може довести свою точку зору на художні явища в процесі їх сприймання, не завжди вміє відтворити окремі фрагменти художніх образів. Вказані неточності може виправляти самостійно. Самостійно використовує власний досвід, набуті знання та вміння у художній діяльності.</p> <p>Вихованець (вихованка) володіє тематичним художнім матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових творчих завданнях, виявляє знання спеціальної художньої термінології, їх усвідомлення та міцність, уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати твори візуального (образотворчого) мистецтва, застосовувати набуті знання у практичній образотворчій діяльності. Самостійно використовує власний досвід, набуті знання та вміння у художній діяльності, робить спроби пошуку нестандартних, оригінальних підходів у художньо – творчій діяльності.</p> <p>Вихованець (вихованка) має міцні, ґрунтовні знання тематичного художнього матеріалу (жанри, митці, твори образотворчого мистецтва) у межах програми, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, широко застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами. Вихованець (вихованка) свідомо використовує мову візуального мистецтва у роздумах, висновках та узагальненнях щодо сприймання художніх образів, має достатньо високий рівень художньо-мистецького мислення у розвитку світопізнання і світовідчуття; самостійно</p>

використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності у художній діяльності. Виявляє ініціативу, використовує нетипові, оригінальні підходи у здійсненні власної художньо-творчої діяльності.

Вищий рівень

№ п/п	Рівень навчальних досягнень	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень вихованців
1	Початковий	<p>Вихованець (вихованка) сприймає та відтворює художні образи на початковому рівні, але не може їх характеризувати, має слабо сформоване художньо--естетичне мислення, мінімальний запас практичних навичок та умінь, відсутня мотивація до пізнання навколишнього світу, мистецтва, не володіє теоретичним матеріалом. Потребує постійної теоретичної та практичної допомоги керівника.</p> <p>Вихованець (вихованка) майже не володіє теоретичним матеріалом, має слабо сформований рівень сприйняття художніх образів, виявляє окремі елементарні вміння та навички у практичній діяльності; словниковий та термінологічний запас не дозволяє послідовно викласти думку, проявляє зацікавленість до пізнання світу мистецтва. Потребує постійної теоретичної та практичної допомоги керівника.</p> <p>Вихованець (вихованка) сприймає та відтворює окремі фрагменти художніх образів, знає незначну частину теоретичного матеріалу, користується обмеженим термінологічним та словниковим запасом, позитивно реагує на явища навколишнього світу, твори мистецтва, художню діяльність. Потребує практичної допомоги керівника.</p>
2	Середній	<p>Вихованець (вихованка) не завжди вміє сприймати та репродукувати візуальні образи; поверхнево розуміє зміст художнього твору; обмежено застосовує знання та термінологічний запас на практиці, позитивно реагує на явища навколишнього світу та пізнання творів мистецтва. Здійснює художню діяльність під керівництвом педагога.</p> <p>Вихованець (вихованка) відтворює художні образи на репродуктивному рівні, виявляє обмежене знання спеціальної художньої термінології; словниковий запас небагатий, здатний сприймати красу природних форм та творів мистецтва. Здійснює художню діяльність під керівництвом педагога.</p>

		<p>Вихованець (вихованка) володіє навичками й уміннями, які дають змогу сприймати та відтворювати окремі художні образи, не завжди послідовно та логічно характеризує окремі художні явища, розповідь потребує уточнень; виявляє поверхневі знання і розуміння програмового матеріалу; здатний сприймати та висловлювати емоційне ставлення до природних форм, але демонструє стандартне мислення. Здійснює художню діяльність самостійно.</p>
3	Достатній	<p>Вихованець (вихованка) вміє сприймати і репродукувати візуальні образи, проте робить непереконливі висновки, неповною мірою аналізує художньо-образний зміст твору, послідовно викладає свої думки, допускає мовленнєві та термінологічні помилки; знає найважливіший теоретичний матеріал; не завжди вміє поєднувати художні образи та явища навколишнього світу; здатний сприймати та висловлювати емоційне ставлення до природних форм, творів мистецтва, але демонструє стандартне мислення. Частково застосовує в художній діяльності набуті знання та вміння.</p> <p>Вихованець (вихованка) може сприймати та відтворювати різні візуальні образи, проте не досить повно аналізує художньо-образний зміст твору, має стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень; на достатньому рівні володіє спеціальною художньою термінологією при аналізі художніх творів у процесі їх сприймання та інтерпретації. Застосовує в художній діяльності власний досвід, набуті знання та вміння, але потребує консультації керівника.</p> <p>Вихованець (вихованка) володіє теоретичним художнім матеріалом у межах програми, але допускає неточності у використанні спеціальної художньої термінології та у відтворенні художнього образу, здатний сприймати та висловлювати власне ставлення до природних форм, творів мистецтва та оцінювати їх. Застосовує в художній діяльності власний досвід, набуті знання та вміння.</p>
4	Високий	<p>Вихованець (вихованка) виявляє достатній рівень засвоєння навчального матеріалу, але, аналізуючи художні твори, допускає несуттєві неточності у формулюваннях та використанні спеціальної художньої термінології, не завжди може довести свою точку зору стосовно художніх явищ. Вказані неточності може виправляти самостійно. Здатний сприймати та висловлювати власне естетичне ставлення до природних форм, творів мистецтва, оцінювати та інтерпретувати їх. Самостійно використовує власний досвід, набуті знання та вміння у художній діяльності.</p> <p>Вихованець (вихованка) має міцні знання програмового матеріалу, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у художньо--творчих завданнях, виявляє знання</p>

		<p>спеціальної художньої термінології, вміє систематизувати, узагальнювати, аналізувати твори образотворчого мистецтва порівнювати їх з творами інших видів мистецтв та життєвими явищами, застосовувати набуті знання в образотворчій діяльності. Самостійно використовує власний досвід, набуті знання та вміння у художній діяльності, робить спроби пошуку нестандартних, оригінальних підходів у власній художньо – творчій діяльності.</p> <p>Вихованець (вихованка) має міцні, ґрунтовні знання з програмового навчального матеріалу, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, широко застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та явищами навколишнього світу. Вихованець (вихованка) має високий рівень художньо-мистецького мислення; самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності в образотворчій діяльності. Виявляє ініціативу, використовує нетипові, оригінальні підходи у здійсненні власної художньо-творчої діяльності.</p>
--	--	---